

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:
 в Австрії:
 на цілий рік 20 кор
 на пів року 10 кор
 на чверть року 5 кор
 на місяць 1-70 кор

За границею
 на цілий рік 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року 8 рублів
 або 18 франків
 Подвійне число по 10 сот.

РУСЛАН

«Віреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш молодости віра не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.
 Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. І. пл. Дзюбовського (Харуцишин). Експедиция місцями в Ассени Соколовського в пасажі Габелла.
 Рукописи зветься ся лише на попереднє застереження. — Рекламанці неолічтані шльш від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісним» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні доречення по 31 с. від стрічки.

Конституційні змагання в Росії.

(+) До заграничних дневників надходять що раз нові вiсти з Росії про рух викликаній зборами представників земств в Петербурзі і нема вже найменшого сумніву, що сей рух обхопив вельми широкі круги суспільности в Росії, від найвисших аж до найнижчих верств населеня. Святкованє сороклітнього ювілею судової реформи в Росії, заведеної там царем Александром II., дало привід також судейским кругам по різних більших містах в Росії, (як в Київі, Одесі, Саратові, Вороніжі, Нижні Новгороді і и.) відбуті громадні збори і бенкети, на котрих ухвалено резолюції про потребу реформи державної управи. Очевидно се не по нутру прихильникам старого чиновничого ладу, так що міністер судівництва Муравев подав ся о відпустку, а его місце має заняти Дурново. Видно з того, що йде тут боротьба між давною струєю, на чолі котрої стоїть московский генерал-губернатор в. кн. Сергій Александрович, котрий лякає царя революцією, і новою струєю, під проводом кн. Святуполка Мирского. Котра струя нарешті побідить, годі ще напевно сказати, але колиб навіть побідила перша і почало ся давнє гнобленє, то на довго се не удержить ся.

Російське дневникарство було приневолене мовчати про наради і ухвали представників земств і доперва 7. с. м. одна часопись поважила ся 9 перших точок сих ухвал оновістити в виді салюнових і клубових розговорів. Мимо того рознесли ся ті ухвали блискавицею по всій державі і викликали по різних містах просторого царства майже одностручні ухвали і домаганя. Навіть дворянство, уважанє в чиновничих кругах найпевнішою підпорою самодержавя, не могло оперти ся сему

рухови, а навіть в Москві зібрані представники дворянства заявили ся за теми ухвалами. А вжеж найвимовнішими речниками показали ся корпорації судові, (окрім хіба президентів, прокураторів і т. п.) і виказали ся на відбутих зборах з нагоди 40-літня судової реформи за конституційною зміною державної управи. При сій нагоді піддали зібрані судії острій критиці сучаснє судівництво російське, в котрім з Олександрівських вольнодумних реформ не остало може нічого, позаяк ті реформи заступлено виданими новелями (від 1866 вийшло їх около 700), котрі обмежили суди присяжних. Цар не може отже зажмуривати очий на ті ухвали і голоси правників обидвох столиць Росії і многих губернских міст, навіть Сибіру, і Кавказу і мусить признати, що се є голос всего освіченого загалу в Росії.

Що цар зробить, годі ще тепер сказати, але дотеперішні події дають привід до всяких поговорів. Говорять, що спершу цар зовсім відкинув «накидувану» ему конституцію; другим разом обіцяв подумати над тою справою, третім разом царця — мати, котра при тім була, заявила, що або она або кн. Мирский мусить уступити. Всі ті поговори вказують лише на нерішучість і хиткість царя, а тимчасом починає вже й улица проговорювати своє слово, як сими днями в Петербурзі, де ранено підчас збіговища уличного богато осіб (понад 100), в значній часті студентів і студенток. Сими заворушеннями уличними неперечно покористує ся чиновничя стуря, щоби цареві представити, як недоспіла ще до конституції російська суспільність, котра не має розуміня для законного поступованя. В найвисших кругах можуть справді повірити такому поглядови і не зрозуміють може ще того, що як раз недостача законного почутя є вислідом чиновничої самоволі.

Але якнебудь в найвисших кругах певно будуть опирати ся введеному конституційним уладженю, то нема сумніву, що напорови з долу трудно буде довше опирати ся. Небавом мають відбуті ся звичайні збори губернских земств і при сій нагоді будуть поновлені такі ухвали і домаганя. Про настрої провінції свідчить найкрасше звіт про вражінє, викликанє там резолюціями ухваленими збором земств в Петербурзі. Коли до Вороніжа вернув з Петербурга предсідатель і оден член вороніжского земства із зборів, зібрало ся около 160 осіб з освічених кругів в салі одного готелю, щоби вислухати звіт приїзжих представників земства, а після оповіщеня резолюцій, вислали телеграму до міністра внутр. справ, в котрій заявили свою згоду з сими резолюціями. Опісля відбув ся бенкет, в котрім взяло участь до 200 осіб і тут приголошено всякі тоасти і вислано три вiсти до Шіпова, голови московского земства і ин.

Нема сумніву, що збори земств ще більше скріплять сї конституційні змаганя, а паксли ще дальші некорисні вiсти наслідують з боввища східно-азійского, тоді буде дійсно трудно кн. Святуполкови Мирскому удержати державну керму і тоді приїде рішуча хвиля, чи цар дальше буде мати до него довіре, чи зверне ся в инший бік.

Промова пос. д-ра Евгена Олєсницького

при бюджетовій розпраці в галицькім соймї дні 10. падолиста 1904 р.

(Дальше).

То, що вчера пораз перший з лав лiвїці єї речником було висказанє, ми то вже читали в праці вшехпольській, читалисьмо того рода дедукції на ту тему, але ми не дивували ся тому

Денис Угнівець.

Голодовий спорт.

(Дальше).

Сонце підлило високо на небо і горіло. Сипало струями, ніби великанський водограй прискав огнем. Воно висіло над червоними ротундами цитаделі, дрожало мов хищний орел в облаці. Звільна підливало висше і слiпиво очі.

В воздуху було чути запах вогкої трави і роси срібної. Земля парувала, а мряка не підносила ся до неба і не повисала хмарою, а падала на землю і незнатним тягаром гладила єї лице і груди. Понад імлою плігали чорні ластівки і в найсвобідніших плесах колували понад баштами. З переразливим криком а радше якимсь диким свистом увихали ся одна за другою або гурмою кидали ся на мушку, що брєючи ранно молитву, вилітала з під сьвіжих, зеленях листків цвітотчків. А з усіх усюдів, мов би з під землі і десь з самого неба дунав глухий шум та придушений туркіт ранного, великоміского руху.

В шумі отсім навіть невинне ухо могло дочути невинність, невдоволенє, жалі і проклони... і неприродність. Там гуркотіли, побрєнь-

кували великі, драбнясті вози на дерево. Коні тяжко били копитами о брук улиці. Як би не погоничі, їх грубі, сирі, охриплі вїоканя та гувоваті багоги, вониб певно не йшли — вониб стояли на місци, звисивши голови. За возами волікли ся двійками арештанти в сiрих полотнянках з пилками і кобильницями на плечах. Вони йшли понуро — кидючи дикими погледами зпід лоба на лаючих ся приватних рубачів... Неодин з них був би сокірою розрубав череп арештанта, еслиб не блискуні багнети дозорців.

Лiниво та змученою ходою тягли ся робітники до праці. На їх грубих обличях — чорних і блідих сиділа утрома і байдужність. Правда, і вони розмовляли — але мова їх була салуванна — звенів голос їх невдоволенєм. Здавалось з розмови оттої не так жаль, як якийсь півусьміхнений докір долі видобував ся.

Часом тупцем перебігли хлопські коні з возом наладованим яриною. Але найчастішими прохожими були бліді і румяні, переважно усьміхнені, веселі безжурні личка чисто і модно — або убого одітих школярів і школярок. Гiмназиясти в мундірах від часу до часу кидали скося яними, живими очима на старших, кокетуючих учениць.

А між тим роєм різнобарвного діточого галасу, перепахали ся похилені, в двоє зігнуті

баби і хлопцї з товмаками на плечах, з набілом і другою всячиною необходимою для людских жолудків...

А всі ті прохожі йшли до борби... до праці о шмат насущного...

Сонце промінними очима заглянуло крізь вікно до Петра і пробудило його. Підніє повіки. Розплющив очі, але не підводив ся. Голова його тяжіла. Думки та мисли омотали єї тайними сплетами фантазматів.

Він відчував те саме неприємне чувство, що без упину шепотом своїм нудило його: тобі чогось не достає. Той болючий шепіт пік і мутив Петрову пам'ять, наче дразлива совість скропулянта, що наступив дві соломці случайно положені на вхрест, або, коли сей наслухавши ся о убожестві і суеті сьвіта, перешукує найскритіший закуток своєї келії, чи нема там чого злишнього. Найпотрібніший одяг, необхідний чоловікови дразнить і гризе його, наче проколюючий, неспокойний зір підступного детектива. Найменший кусничок паперу видаєть ся йому злишнім люкеусом. Ба навіть одинока сорочка і ся по його думці збитком розвешеного тіла.

Подібний неспокой мучив Нарваного. Одначе по хвилі легка струя холоднішої розваги відігнала мучителя.

зовсім, бо ми бачили в тих письмах по просту якусь на тій точці хоробливість, якусь хоробливу аннексивність. Ми думали, що если та аннексивність так далеко іде, що аж на Японію посягла і японських полководців пасувала на Поляків, то не можна дивувати ся, що хоче нашу землю і наші міста собі аннектувати на виключну власність, але если то в соймі піднесено, в програмній бесіді чоловіка уповаженого партією демократичною (П. Король: *То професор університету. П. о. Богачевский: Не має встиду*), то ми то уважаємо не лише за особисту гадку посла міста Львова, але всіх нас, котрі під прапором тої партії стоїте, то ми інакше мусимо рахувати ся з того рода еунуцицією і то, що ми ігнорували в праці яко хоробливі прояви, то мусимо інакше трактувати і інакше на се відповісти.

Панове, се є по просту якийсь нечуваний симптом національної гордості, пихи політичної, пливучої з хвилевого стану вашого посідання. І в силу того ви нині ставте на тім становиську, що нам рівнорядному вам народови тої землі, так тяжку обиду в очи кидаєте (П. о. Богачевский: *То безвстидність!*), що кажете: „ну дајему вам, dališmu вам!“

Хто дав? і що дав?

Яким правом нам то виноминаєте, яким титулом?! (Голоси з лав руских послів: *Ганьба! то безвстидність*). Хто дав? (П. Король: *Пан Гломбінський*).

То ви хочете нас поставити на становиську, що оден нарід в краю є паном, котрий має всі средства і тими средствами диспонує після своєї волі, а другий нарід то парія хіба, котрий дістане лише округи, котрі в хвилі може доброго гумору схоче ся тому першому народови із стола свого кинути!

А если би навіть може так було, то я питаю ся, чи етика сама, чи почутє само приличности позваляє тому пониженому народови кидати в очи, ти є безправний парія, а я твій пан! (П. Гурик: *Скандал!*) П. Король: *Встид*. Тогосьмо в соймі ще не чули.

Мої панове, і щосьте нам дали? Чи думаете, що ми в Австрії вже не маємо права до тих мінімальних інституцій, до заспокоєня тих мінімальних потреб наших, які нині в так недостаточний спосіб суть заспокоєні? Придивіть ся, як та Австрія шафує своїми бенефіціями і правами на річ инших народів, що дістали Італіяці, котрих значно менше як нас, що дістали інші народи, котрі в значно меншій числі належать до тої держави.

І ви панове, хотілибсьте стати на тім становиську, що нам нічо не належить ся? Хотите, щоби ми не мали можности розвивати нашу народність, прелекати нашої науки? Ми ще хвала Богу в Австрії, (П. Король: *Під панованєм Гломбінського!*) а если конституція в Австрії є для нас в многих зглядах лише на папері, то всеж ми до неї маємо претенсії якісь і если в силу тої конституції маємо ті мізерні інституції, котрих є так мало, то не має ніхто права

казати і випоминати: *dališmu вам. (П. о. Богачевский: То безвстидність)*.

А врешті панове, подивіть ся ближе, що то за добро, яка то ціна того, що ви нам з ласки своєї, благородно і великодушно зволилисьте дати, школи народні?

Тоді, як прийшла організація шкільництва народного в Галичині, як її заснувала краєва Рада шкільна, то тоді школи були далеко в більшій числі у східній Галичині, як в західній, для того, бо руский нарід сам їх собі заложив, то наш люд, наші громади, наші сьвященники закладали ті школи, а Рада шкільна краєва взяла вже річ готову, цілий тягар своєї акції перенесла она на захід, бо на сході переважно застала річ готову.

Семинарії учительські може, утравізм?

Ту вже мій передбесідник никавав дуже наглядно, як сей утравізм нагледав, а если єго маємо, то він для нас є ддятого, щоби ваші кандидати могли учити в наших школах. (Голоси з лав руских послів: *Так є*).

Може закон ухвалений на внесенє п. Дідушицького?

Мисьмо за ним голосували, але чиж то концесія для нас? Я висказав в моїй промові при справозданю комісії, що очевидно се є ддятого, щоби тая молодіж, котра по руски не знає, навчила ся по руски, не ддятого, щоби надзвичайно любила наш язык, нашу літературу, лише ддятого, щоби могла знайти тая молодіж хліб межі нами, бо не знаючи по руски, має двері до того хліба заперті. (П. о. Богачевский: *Geschäft!*)

Може рускі гімназії?

Панове, пан намісник, відповідаючи п. Корольови сказав, що як щось хоче ся дістати, то ся кличе, що се річ незвичайної ваги, а як ся єю дістане, то потому єю легковажить ся, щоби можна сказати, дайте нам щось знова.

Панове, ми знаємо, чим є гімназія, але панове, від того часу, як ми поставили внесенє на гімназію в Станиславові, від того часу до ухвали соймової минуло більше як 4 літа. Тая річ коштувала нас непропорціонально багато жертв і скажу, упокорєнь, понижєнь, бо жертви матеріяльні суть нічим побіч жертв моральних, які ми, а з нами наш нарід в тій ситуації в якій ся тепер находимо, перенести були приневолєні.

Панове, я обчислив, що ви в протягу тих 4 літ дісталисьте 13 шкіл середних, а чи хто з нас коли вправ на гадку тов вам випоминати?

Нині ми стоїмо на тім становиську що если нам випоминає ся ту одну школу, котра була есенціональною потребою культурною нашою, а котра если зістала нам дана, то ддятого, бо інакше не можна було, бо вже на чолі шкільництва руского тая реформа була необхідна і невідклячна, то если з того нам робить ся закид і нам ся то вимаває, то ми против того мусимо застеречи ся!

Дальше каже п. посол м. Львова, що далисьте нам, нашим інституціям підмоги з фондів бюджету. Хвала Богу, маю бюджет надруко-

ваний перед собою і маємо цифри, котрі тую високу шедрість, нам випоминаю, можуть зілюструвати. Я поминаю дотації на інституції публичні, як школи, котрі суть для цілого краю і не мають характеру спеціфічного, а беру інституції національні на цілі польські і рускі. В рубриці: „добročинність“ читаємо, що на перші прелімінує ся 65.474 К, а на рускі 1.400 К, (П. Король: *Ого щедрість!*) — В рубриці „Просьвіта“ на польські ціли... 174.300 а на рускі 25.920 (П. Король: *І то з ласки!*) На театр і штуки польські 176.696 на рускі 18.500. — На памяткі історичні, ту є річ більше пропорціональна, бо на польські дає ся 63.600 а на рускі 1.220 К!

Що до видатків санітарних, де нема прецінь ріжниць межі польськими а рускими хоробами, комісія дотавала тільки приватні заклади санітарні, котрі мають фірму польську, квотою 23.560 К, а на нашу народну лічницю, де є більше хорих Поляків як Русинів, бо тов виказала лічниця цифрами, що більше уділено порад лікарської і ординації хорим польської народности — лише тільки для того, що та лічниця має фірму руску, не дано нічого. (Голоси: *Ганьба!*) (Конець буде).

Угорска заверуха.

Вчера так само о год. 1/2 10. майже всі опозиційні послы, під проводом гр. Юлія Андрагеса, бар. Банфіого і гр. Аноніого прибули греміально до парламенту. Саля представилє незмінений вид. По 10. год. прибули ліберальні послы з гр. Тісою на чолі. Між деякими послами обох партій прийшло до перепалок.

Відтак о год. 1/2 11 віцепрезес Янаффі отворив засіданє і після формальних перемівок з опозицією дає слово гр. Андрашому, який коротко висказав ся против нового, обостреного регуляміну. Пос. Кошут придуває ся до виводів попередника і просить о зратификованє протоколу засіданя з дня 18. падоляета в тім лаврамі, що ухвалєне lex Daniel відбуло ся без свідомости не тільки лівниці, але і правниці. Пос. Аноні протестує против lex Daniel і висказує ся, що протів такого акту знасиля треба змобілізувати цілий нарід.

Опісля заяв голос гр. Тіса. Опозиція загдушує єго криком так, що презес перериває збори і прикликує послів до порядку. Коли гр. Тіса став вдругє говорити і висказав ся, що одноразове нарушенє регуляміну є меншим насильством парламентаризму, чим технічна обструкція, та що парламент має обовязок здавити єю обструкцію, — повстає такий крик, лайка, а дальше свист, що провідник перервав засіданє.

На павзі послы опозиції, мимо вговорюваня обох Андраших, порішають за жадну ціну не допустити Тісу до слова і коли отворено наново засіданє, починають некольничий крик і вереск. Коли пос. Лендєль, прикликаний вже три рази до порядку, дальше галаєє, запитує провідник

Ні... Сеж ще не голод. Се лишєнь свідомість, що добровільно має голодувати.

Тепер засьміяв ся з себе. Ось як воно... А ти думав, що голодовий спорт, то приємна ховзанка по гладкому, блискучому зеркалі лєду?... Ха... ха... Відплив...

Перед ним виринали з темної глубини забутя всі найможливіші хвилі недавної ще нужди... голоду... Уставляли ся рядком перед його памятно ті ранки без свіданя і творили довгий ланцюх терпіня, в котрім звенами були обіди, по котрих ставав ще голоднішим, ще більше роздратованим. Ланцюх скручував ся диким дзенькотом, скреготом в замотану купу болю і переповняв Петрову душу і тіло острахом перед голодом. Однак за усяку ціну постановив дійти як найдальше, як найдовше управляти сей шалений спорт... А тая рішучість, ся свідомість добровільного терпіня наносила в його серце упоюючу розкіш.

Та не довго міг розкошувати. Пришов Василь по одяг, здоровкаючи „добрим днем“.

— Добрийдень, Василю. Лиши убранє, а сам нині вичищу.

— А свіданє принести?

— Також ні...

— Е, то ви щось ніби задумала постити?...

— Ага... Петро глянув з вдоволенєм на сильного, здорового пареня, якби хотів сказати: Дуренький ти, Василю. Ади... ніби то піст щось так страше... або який гидкий потвір?

Василь відхилив уста, хотів щось запитати Петра, але Петро випередив його питаєм:

— Котра година?

— Три на осьму.

— Так пізно?

Нарваний інстинктивно сягнув по годинник, що висів на стіні над головою.

— Дійсно... навіть дві минуті по... а в осьмій лекція...

— Бувай здоров... Тепер не маю часу. Нині не приходи прятати.

— Скоро Василь вийшов з хати, Нарваний прихапцем умив ся і причегурич ся. Ударила осьма на старосьвітським годиннику, що стояв в долішних сінях на містерійм, мраморовім стовпі.

Пішов на лекцію. Ніхто не міг йому заперчити точности в лекціях, ба, можна сказати — був він трохи педантом. З машиноюю точностию, за першим ударом осьмої входив рано до ученика, а за першим видзвоненєм десятої складав книжку, подавав руку молоденькому

князєви і лекція кінчила ся. Се перший раз спізнив ся о цілу минуту.

Лекція пішла як слід, хоча не в таким скупленєм, як бувало. Нині мисли Нарваного не держали ся купи — а розлітали ся як стадо голубів, науджене яструбом. Він то насплював брови і чогось завив ся, то знов усєміхав ся і гладив кучеряву головку молоденького панича. Як блискавиці перелітали ненадійно вирази: голод... спорт... йолуп... геніяльвий винахід... дурень... Але, як сказано, лекція випала бездоганно. Випитав ученика, вияснив кілька латинських слів, перепитав форма діслєвів. Звінок на годиннику проголосив десяту. Петро встав, попрощав панича і вийшов.

Голод давав знаки присутности. Петро зрадів тим явищем. Побіг чим скорше до себе. Розкинув ся байдужно на канаці. Простягнув ноги. Руки зложив на грудях. Зір його повис на мальованому десени на повалі. Хотів нічого не думати.

Нараз забулькотало йому в животі, так само, як булькотить в болоті, коли боса нога застрягне в нього. Се булькотанє звернуло цілу його увагу.

(Дальше буде).

палату, чи має справу пос. Ленделя переказати до комісії нагана по мисля нового регуляміну. Се дає новий імпульс опозації до дякої оргії, однак мимо того ліберальні посли встають з місця до голосованя. Опозація жадає противної проби. Тимчасом галасують дальше, а часть опозаційних послів спішають до президіяльної трибуни. Секретарі з опозації покидають свої місця, а один з них ставить своє крісло на стіл. Серед загального крику перервано засіданє втретє.

По пів годині отвирає віцепрезидент засіданє і приступає до обчисленя голосів над своїм внесеном. По всяких переповах і оваціях та демонстраціях опозації в міру того, чи хто голосував против виданя Ленделя, чи за виданєм, — провідник міг сконстатувати 237 голосів за своїм внесеном, отже за виданєм Ленделя, а 161 против. «Отже більшість Сасів і Хорватів! — кричить опозація — «Жівіо!»

Гр. Тіса хоче говорити дальше, але серед нереску его не чути. Провідник роздає умінення на всі сторони. Коли мимо того галас не устає, перериває Якаффі засіданє, та небавом отвирає его напово і гр. Тіса кінчить серед гамору лівниці та одлесків лібералів свою бесіду.

Слідуючий бесідник Шедеркені в довгій промові протестує против lex Daniel. На тім покінчео засіданє, назначаючи слідуюче на нині.

Виданє пос. Ленделя комісії для нагана вважає правиця великим успіхом, бо стало ся се так на підставі нового регуляміну. Нині має гр. Тіса вчинити послідню пробу уконституованя патати. Колиб се не стало ся, жадає ухваленя бюджетової провізорії на перші місяці слідуючого року, а відтак розв'яже палату і переведе нові вибори. Колиб опозація не допустила і до ухваленя провізорії бюджету, то мимо сего розв'яже сойм і розпише нові вибори.

Н О В И Н К И.

— Календар. В суботу: руско-кат. † Варвари, Йоана Дам.; римо-кат. Лазаря. — В неділю: руско-кат. Сави препод.; римо-кат. Граціяна.

— Сьвятониколаїтський вечерничок у Львові для дітей, устроєні «Клубом Русинок» відбудуть ся з причин від комітету незалежних невідклично в неділю о год. 4, а не в понеділок, як було передше оповіщено.

— З Бережан. Виділ тов. «Жіноча Громада» в Бережанах устроєно в сали «Наді» дня 18. с. м. о 6. год. вечером «Сьвято св. Николая» для дітей.

— Сокильське сьвято в Яворові. І. загальні збори філії львівського Товариства гімнастичного «Сокол» в Яворові відбудуть ся дня 18. с. м. о 4. год. по полудня в сали польського Тов-а гімн. «Sokol». Щоби день І. загальних зборів звеличати, відправить ся сего дня служба Божа в великій церкві о год. 11. рано при співучасті мішаного хору членів львівського «Сокола». О 4. год. по пол. загальні збори з таким порядком: 1) Отворенє зборів підпоручником львівської Старшини. 2) Промова делегата львівського «Сокола». 3) Поясненє статута. 4) Вписи членів. 5) Вибір голови, заступника голови, 4 членів, двох заступників старшини і трех членів комісії ревізійної на один рік. 6) Ухвалєнє висоти членських вкладок. 7) Внеск членів. — О 8. год. веч. відбудє ся концерт при співучасті мішаного хору членів львівського «Сокола». Програма концерту: Ярославко: «Сокильський марш», відспіває хор. 1) Вступна річ. 2) Воробкевич: «Огні горять», виконає хор. 3) Деклямація. 4) Артемовський: а) Ангел ночи, б) Чорна хмара, сольо і дуєт з опери «Запорожець за Дунаєм», відспівають в супроводі фортепяну члєн львівського «Сокола» др. Ів. Кунчинська і К. Білобрам. 5) Лисенко: «Верховина», виконає хор. 6) Цитра. 7) Лисенко: «Ой Дніпре» спів Яреми, відспіває в супроводі фортепяну др. Шавала Володимир. 8) Колесса: «Вулця», збірка народних пісень, виконає хор.

— Зі Збаража. Заходом читальні «Просьвіти» в Збаражі відбудуть ся в сали церковного дому дня 18. с. м. вечерниці міщанського хору в Збаражі. Початок о 7. год. вечер.

— Ювілей Нечуя Левицкого буде, як пише «Буковина», 25. (12. ст. ст.) грудня.

— Позір! Визає ся всіх друзів, які взяли в комісову розпродажу «Наші звуки» і «Музичний листок», аби як найкраще звернули або гроші або товар. — Комісія прапорова.

— Від Виділу «Рускої Бурси ремісничої і промислової» у Львові. Як літа минулого так і сего року розіслали ми до всіх Виділів повітових Рад у східній части краю просьби о ласкаві

датки на річ нашої «Бурси», котра підняла ся так мазольного але і так пожиточного діла, як вихованє і вишколенє убогих, селянських і маломіщанських синів на вмільх, працюватих та совісних ремісників при сім брїку матеріальних засобів, при байдужности ширших кругів суспільности. Але на превеликій наш жаль лиш кілька Виділів повітових іменю: в Коломиї, Львові, Жовкві, Перемишлянах і Надвірній — узнали хосенну діяльність одинокої того рода рускої інституції в Галичині, прихилились нашій просьбі і наділила ласкавими жертвами, за що складаємо їм іменем питомців горячу і прилюдну подяку. Прочі же Виділи повітові або холодносердно відкинули нашу просьбу, або мовчки поминули єї і перейшли до дальшого дневного порядку. Сумно — але годі таїти ся з правдою. Се власне одна з причин економічного і культурного занепаду нашого краю, его убожества і масової еміграції, що Виділи повітові забувають на тую інституцію, котра в першій ряді повинна звертати їх увагу і лежати їм на серцю. Тому звертаємо в нині особлицим способом до всіх председателів, місто председателів і членів Виділів повітових, щоби при найближшій засіданю поперли нашу просьбу і впливом своїм перевели ухвалу в хосен «Бурси». Єсьмо певні, що слова наші не переговорять безслідно, та маємо сильну надію, що в тім році всі виділи повітові без виїмків прихилить ся до нашої просьби, винагородять за попередні літа і щедрою рукою запоможуть тепер сах 29 питомців, котрі уповаючи на жертволюбність своїх Добродіїв, вже наперед складають їм — щире: Спасибіг. — Виділ.

— Соколи! Позір! Розаїс ся приказ — пашуть нам — коли прибули делегати зі Львова, щоби перевести пожарну науку для Соколів в Збоїсках коло Львова. До вирав стануло до 50 людей, без ріжнїці віку. Як молодий парубок, так поважний господар зрозуміли добре вагу і користь спільної і зорганізованої оборони. На широкім пасовиску посеред села, межі домом громадеким і високим горбом, де вносиць ся мурована церква в романській стилю, а стрімкими берегами річки, уставив ся стяг Соколів. Делегат др. Н. Сіак приняв звіт і звитав ся з кожним з окрема. Начальник громади, як все дбалий о добро громади, був також через цілий час науки. Витягнуо сїякву, хоть дуже старєнку і занедбану і переведєно з нею вирави. Замітити треба з признанєм, що громадска рада ухвалила вже 700 К на нову сїякву. Так роблять розумні і дбали громади. По переведєно науки з драбиною і з лашухом водним, зроблено удачні аларми, раз на громадскій дім, а другий раз на шкільній будинки, по другій стороні річки. Мимо спізненї пори, мимо залягачого сумерку, ні один Сокол не оувист рідів. Як кожний при алармі робив свою роботу мовчки без накликуваня, без гамору, так на голос труби «звертали ся», ряди уставились і всі при звуках сокильського маршу вернули на давню площу муштр. Тут висказав делегат всім признанє за їх справність і поведєнє. Наука виказала інтелігенцію тамошних селян. Праця тамошного учителя т. С. над просьвітою села полишає по собі незатерті слїди, а люди пізнали се і цїнять школу і люблять свого учителя. За се церква і приходство як би не належали до села, а шкода, бо сей нарід горне ся до добрих і зичливых провідників. Троха доброї волі і децю праці, а все иде гладко. Така одна гостина львівських Соколів на довго вістане нам в пам'яті, бо видимо очку і прїязнь друзів Соколів, а заразом просимо милих Гостей як найчастійше до нас заглядати. Гаразд! — Сокол.

— З Долинщини доносять: Пос. о Богачевский складав звіт із своєї посольської діяльности в соїмі в Рожитові дня 11., в Болахові дня 12., а в Долинї дня 13. с. м. Зазначивши на самім вступі, що рускі посли в соїмі становлять горсточку 1/15 части і не мають жадних прїятельств, бо більшість є їм ворожа а і правительство — як доказує справа копичинецька і поведєнє проті «Січїи» — стоїть в цілости по стороні наших противників, — бесідник перейшов по черзі всі закони, які були ухвалені в послідній соїмовій сесїї а то рентові оселі, внесєнє Дідущицького о гімназиях, внесєнє Гломбінського о загальній урядовій польській мові, Бобжинського о організаційнім статуті ради шкільної краюєвої, вкінци закон о правних відносинах учитель шкїл народних і виказував в кождім з тих законів хитрість, підступність і шкідливість. Дальше перейшов бесідник наші справи неполаджені в соїмі і обговорював виступ швехпольска Гломбінського і реплїку на то із сторони посла Олесницького. — Всі віча заявили своему слову повне довіре а заразом візвали, щоби на будучє в соїмі поступав не як в минулій що їно сесїї, але рішучо, бодро, безоглядно, уживаючи всіх до того можливих найострїйших средств.

— Сензацийна премієра. З Берлина доносять, що виставлена там оводі опера Леонкавала «Роланд», замовлена у композитора цісарем Вільгельмом, була дійсною сензацийю дня. За послідні два фотелі в партері заплачено по тисяч

марок. Цісар з родиною оплескували оперу з запалом. Представленє тревало до пів до першої години. Перед оперою зібрали ся нещаслині товпи людей, для котрих не стало місць. Леонкавалю одержав від цісаря ордер корони III клася, а его жінка дорогоцінний нашійник.

— Чи годинник може йти без механізму? Може. Ратушевїй годинник у Львові треба було розібрати і вичистити, а що Львовяни привикли свої годинники справляти після ратушевого, яко найліпшого, тому міський лікар придумав такий спосіб, аби годинник йшов без механізму: Через дві доби сидів сторож з кишеньовим годинником на місці механізму ратушевого годинника і що мінути потискав електричний гүзик, через що вказівки посували ся о одну мінуту, і видзвонював чверти і цілі години. Сего способу може спробувати кождий, кому годинник посує ся і стане.

— Оригінальне вінчанє відбугало ся оводі в Парижі. Дочка альжирского судїї панна Ляо виходила за муж за здетронізованого Французам аннамского короля Нам Нгі. Колишній азїятський володар, який проживає тепер далеко від рідного краю із платні побираної від французского правительства, зовсім зєвропеїзував ся. Говорить незрівнано по французски, вбирає ся як перший париский денді, малює олівними красками і грає на скрипці. На шлюб, який Нам Нгі брав у національнім костюмі, зібрало ся було поверх пять тисячів народу.

— Дрібні вїсти. Скарбові власти покарали лисиницький бровар за скарбове надужитє гривною 10.447 К. Ту кару мають заплатити солідарно: якційне товариство броварів, яко властитель лисинецького бровару, п. Іван Борисевич, управитель руху і Рафал Репельовский, пивничий в тім броварі. Португальска королева Амелія покінчила лікарські студії і тепер готовить ся до іспиту на лікарку. Королева є з дому княгинєю Орлеанського і має 40 літ. — На львівскім університеті є сего курсу поверх 3.100 студентів.

Наука, штука, література.

— Слава Непорочної Діви. Обявленє і чуда Діви Марї в наших часах. Накладом Тов. св. Ап. Павла вийшла сима днями книжочка в честь 50 літнього ювілея оголошеня догми Непорочно-Зачатя Діви Марї. Стор. 62. Ціна 40 с без почт. пер. Набувати можна в духовній семинарії ул. Кюперника 36 у Всєсв. о. д-ра Щєнковича або в Ставропігійській книгарні.

— Надешавші переписні листки на найблагороднійшу ціль. Хто, хоть троха знає, як у воєнних, безсонїйних норах видїють бідні діти в великих містах — хто хоче при надходячїм Рїздві та Новім році сповнити добре діло — так, щоби про него не знала і «ліва рука» — хто пам'ятає, що шкільна моладь будучиць народу — сей купити хоть одну пачку переписних листків, з котрих весь дохід призначує ся на «Руску Осєлю вакційну». Ціна одної пачки з 15 штук 50 с. Одна штука 4 с. Дїстати можна у всіх руских Товариствах касинових, складах «Народної Торговлі» та інших руских торговлях. Замовляти можна також у в. Ольги Барвінської, Львів, Собєщина ч. 5. по вложеною з гори належитости за картки і оплату почтово. Комітет вакацийної осєлі для бідних дітей.

— Українська белетристика в чужих мовах. З появивших ся доси перекладів в «Ruthenische Revue» передруковали а зглядно переклали заграничні часописи твори атєих авторів: 1) В. Стефаніка: 7 німецьких, 3 шведскі, 1 англійска часопись. 2) Марка Вовчка: 5 німецьких, 2 шведскі, 1 голяндска. 3) О. Кюбилянської: 4 німецькі. 4) М. Коцюбинського: 2 німецькі, 1 шведска, 1 італійска. 5) Грінченка: 3 німецькі. 6) І. Семанюка: 3 німецькі. 7) І. Франка: 2 німецькі. 8) Л. Українки: 1 німецька. 9) Б. Лепкого: 1 німецька. Розуміє ся, що тога статистика не може вважаєти ся повною, бо деякі часописи (особливо американські) перепечатають переклади, не подаючи ані жерела ані імени перекладача. Богато часописий подаючи взірці нашої белетристики подає від себе замітки, або передруковує дотичні статі. Так н. пр. берлінска часопись «Überall» передруковує оновіданя І. Семанюка наведе (яко вступ) статью «Eine vergessene Nation» з 1. числа 1. річника «Ruthenische Revue». — Показує ся з сего, яку вагу має для нашої народности «Ruth. Revue», тому обовязком кожного щирого Русина є піддержувати се видавничтво.

Посмертні оповідки.

— О Михайло Карачевский, крилошанин львівської капітули, упокоїв ся дня 13. с. м. в 62. році жчтя, а 31 сьвященства. В. с. п.!

— Михайло Куличковский, дідич з Гоголини на Буковині, помер дня 9. грудня в 75-ім році жчтя. Покійник, муж незвичайно характерний, був один із немногих дідичів, що хоронив у своїм серцю любов до руского народу, який давав вислов також уділом в народнім житю. Був члє-

ном «Народного Дому» в Чернівцях і інших
руських товариств, рускі справи попирав, де лиш
міг, та слідив за ходом народної політики. В. с. п.

Телеграми

з дня 16. грудня.

Прага. Виконний комітет чеських послів до
сойму і державної ради збере ся в суботу на
засіданні в справі обговорення політичної ситуації.

Вашингтон. Підписано розємний договір з
Італією.

Білгород. Скупштина відкинула внесення мі-
ністра внутрішніх справ, аби прасові переступ-
ства не карано на основі законного доказу, але
після личного пересвідчення судії. Міністер не
зробив з сего справи недовіря скупштини.

Петербург. Вчора в присутности царя від-
була ся нарада міністрів.

Петербург. Кореспондент «Бірж. Вѣдом.» до-
носить з Чіфу: Топографічне положення Порт-
Артура є того рода, що сьмішним є твердження,
що тамошний гарнізон мусить вже тепер хоро-
нити ся на Ляотішан. Заки гарнізон буде до
того приневолений, то Японці мусять здобути
ряд фортів, а се вимагає довшого часу і зна-
тних страт в людях.

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин

лікар клініки львівського універс., б. лікар клініки
проф. Лайдена в Берліні
ординув у внутрішніх недугах від 3—5 попол.
ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

ОКУЛІСТ

Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

ординув
при ул. Личаківській ч. 19 А від 11—12 і від 4—5.

ХРИСТИЯНСЬКИЙ КАЛЕНДАР МІСІОНАРЯ

на 1905 рік

коштує лише 50 сот., а з поштовою пересилкою
60 сот. Зміст багатий, ілюстрації гарні. При за-
купні більше примірників вельми значний опуст.
Вислає лише за готівку: *Видавництво Чина св.
Василія В. в Жовкві.*

Colosseum в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 1. до 16. грудня 1904.

1) Орхестра. 2) Реклямограф. 3) Ella Olsen,
славна данська субретка. 4) В суді, сценічний
твір зі співами. 5) D. K. Thuarek, феноменаль-
ний жонглер. 6) Luisa Parre, трансформаційна
співачка з пеом співаючим куплетом. 7) Родина
Morgan, феноменальна партерова гімнастка. 8)
Орхестра. 9) Gusta Him, надзвичайна субретка.
10) Брата Steffens, комічні гімнастики. 11) Georg
Gau, співаючий Август. 12) Miss Juliana і Franko
Callay, феноменальні ручні ексцентрики. 13) Ро-
дина Гребнеф, подиву гідні танцюристи. 14) Біо-
скоп Езера, надзвичайна серія образів.

Щоденно о 8. год. вечер представлено. В
неділі і свята 2 представлення о 4. год. попол.
і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life пред-
ставлено. Білети вчасніше можна набути в
конторі Пльона при ул. Кароля Людвіка ч. 9.
З купленим білетом на фотелі, ложі і I-рядні
крісла можна їхати даром на представлення ом-
вібусами Кольосою, які ждуть коло Віденської
каварні.

Окраса для кожної кімнати!

При розв'язаню одної фабрики удало ся мені дешево закупити 8.000
стінних диванів і 11 000 диваників перед ліжко, так що я можу величавий

СТІННИЙ ДИВАН З ЧЕНІЛЮ

з обох сторін зовсім однаковий, в гарних тревалих красках 100 см.
широкий, 200 см. довгий, в прегарних взірцях: льви, пси, серни, лебеді,
пави, олені, берблюди, цвѣти і т. д., за посліплатою прислати

за 2 злр. 50 кр.

Головно придатний для вогких кімнат, бо диван є того рода грубий,
що вогкість не перепускає.

Гарні диваники перед ліжко штука лише 70 кр.
Перший моравський дім експорту товарового
Юлій Гойташ, Гедінг

ч. 98 (Моравія).

(Erstes mährisches Waren-Versandhaus, Julius Hoitasch, Göding, Nr. 98.
Mähren).

Сотки подяк і пізнійших замовлень до переглянення. — Не до впадоби приймає
ся неупкожене і звертає ся гроші. (1—3.

Лише короткий час!

Ще небувало за таку ціну!

ПОЗІР! Свої до своїх! У нас самих сила!

Самі своє щастє будувати мемо,
Самі могутний будинок здвигнемо,
Котрого б ніяка міць вже не авалила...
Позір! Гукнімо усім дококола:
Всьо мем купувати в „Базарі Сокола“!
В „Сокольскім Базарі“ — чого там не має? —
Аж душа у тебе любо усміхнеть ся,
Такий товар добрий а таний дасть ся,
Що аж твоє серце радісно витає.
Як там раз купиш, певно будеш, Брате,
В „Базарі „Сокола“ усьо купувати...
Чогож тобі у склепи чужі ще ходити,
В своїх купуй, Брате, сеж інтерес певний,
Купиш добре й будеш патріот ще ревний,
Бо своїм власним даеш заробити — — —
Ніякий склеп з руским не піде у парі,
Тож всьо купуйте в „Сокольскім Базарі“,
при ул. Рускій ч. 1. у Львові.
(14—?) (ріг улиц Рускої і Бляхарської).

„Тревоги автора і видавника“ гумористична подія в натурі

О. Я. Кониського

можна набувати в Адміністрації „Руслана“ та
в обох руських книгарнях у Львові.
Ціна примірника на веліновім папері ви-
носить всего 30 сот. (з поштовою пересилкою
35 сот.)

Всілякі КУПОНИ

вильосовані

цінні папері

вишачує без потрученя
провізії або коштів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного.

ОБЕЗПЕЧАЙТЕ БУДИНКИ, ДВИЖИМОСТИ, ЗБІЖЕ І ПАШУ

проти огневих шкід

в одині рускім Товаристві асекураційнім

„ДНІСТЕР“

ТОВАРИСТВО ДНІСТЕР опирає ся на взаїмности членів, то значить, звертає членам
щорічну чисту надвижку. Звороти виносили за р. 1900, 1901 і 1902 суму 219.332 кор.
т. є 8%.

ШКОДИ ліквідує ДНІСТЕР скоро при участі місцевих членів і делегатів. Від
1893 до 1903 виплатив ДНІСТЕР відшкодовань на суму 4.161.669 кор.

ФОНДИ ДНІСТРА з кінцем 1903 р. виносять 1.013.691 кор. і уміщені в пупі-
лярних цінних наперах.

ПОЛІСИ ДНІСТРА приймає при позичках Банк краввий і каси ошадности.

АГЕНЦІЇ ДНІСТРА находять ся у всіх містах, місточках і многих селах і легко
кождому обезпечити ся через агента; ДНІСТЕР уділяє агенції господарям, де еще на
більший округ нема агенції. Агенти заробили вже 537.815 кор. провізії.

НА ЖИТЕ треба обезпечити ся через ДНІСТЕР в Товаристві кравківскім; власну
провізію від таких обезпечень дає ДНІСТЕР на рускі добродійні цілі; тому на жите
обезпечайте ся тільки через ДНІСТЕР.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНІСТЕР“

у Львові, ринок 10, в домі „Просьвіти“.